

TYSK

INTRODUKTION TIL TYSK

I faget tysk er det primære fokus i aktiviteterne knyttet til elevernes nære miljø og emner fra hverdagen. Der lægges i aktiviteterne vægt på sprogets og kulturens slægtskab med dansk, og igennem repetition arbejder eleverne særligt med kompetenceområderne *mundtlig og skriftlig kommunikation*.

Aktiviteterne koncentrerer sig hovedsageligt om færdigheds- og vidensmålene lytning, samtale, præsentation og sprogligt fokus. Eleven dygtiggør sig og udvikler sit ordforråd gennem nysgerrighed, samarbejde og forskellige kommunikative strategier. Sammenlagt bestræber aktiviteterne sig på at favne bredt inden for faget.

Derudover er fokus ligeledes på elevens evne til at samarbejde på tværs. Ligesom der ved brug af variationsmulighederne kan åbnes for nye læringsmål.

Leg på streg er fuldt ud digitaliseret og findes på læringsplatformene MinUddannelse, Meebook og Forløbsdatabasen. Aktiviteterne du finder her er et udpluk af et samlet inspirationskatalog, som du kan finde på www.legpaastreg.dk sammen med resten af materialet.

Ordbøger eller anden form for hjælpemidler kan med fordel anvendes i flere af aktiviteterne.

God fornøjelse.

FIGURBANEN - TYSK

MELLEMTRINNET

Dänemark gegen Deutschland

Pinguin - golf

Buchstaben suchen, Wörter schreiben

Buchstabe verfolgen

DÄNEMARK GEGEN DEUTSCHLAND

5.-6. KLASSETRIN

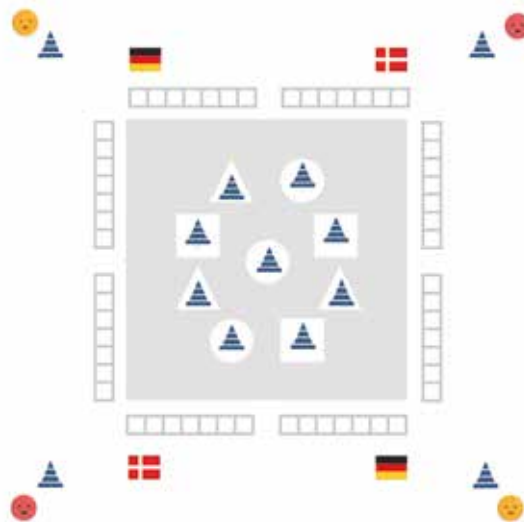
TYSK - FIGURBANEN

Læringsmål

Eleven kan stave enkle ord og udtryk og oversætte ord fra dansk og omvendt.
Eleven kan formulere sig mundtligt og præsentere resultater.

Materialer

- 13 x kegler
- 4 x whiteboard m/pen
- 2 sæt bogstavterninger (4 konsonanter og 2 vokaler)
- Ä, ö og ü kan erstatte æ, ø og å, mens ß kan tilføjes en af konsonanterne

Organisering

- Fire kegler placeres ca. to meter fra figurbanens fire hjørner.
- Ni andre kegler anbringes oven på tallene i figurbanen.
- Eleverne inddeles i to hold, hvoraf det ene er *Dänemark*, og det andet er *Deutschland*.
- De to hold inddeles yderligere i to hold, så der nu er to *danske* hold og to *tyske* hold. Hvert hold får udleveret et whiteboard.
- *Dänemark* placeres i hvert deres hjørne af figurbanen, diagonalt i forhold til hinanden. *Deutschland* placeres i de to andre hjørner.
- *Dänemark* får udleveret et sæt bogstavterninger, som fordeles med to bogstavterninger hos det ene hold og en bogstavterning hos det andet hold. *Deutschland* fordeler på samme måde et sæt bogstavterninger mellem deres to hold.
- På alle fire hold laver eleverne en rækkefølge, i forhold til hvem og hvornår de skal løbe.

Aktivitetens gang

1. Aktiviteten går ud på, at hvert hold fra hhv. *Dänemark* og *Deutschland* skal arbejde sammen.
2. Første elev på alle fire hold starter med at kaste en bogstavterning for at begynde aktiviteten.
3. Det bogstav, som fremkommer, noteres på holdets whiteboard, f.eks. bogstavet H. Eleven løber med det samme ind på figurbanen, henter H ved at røre bogstavet med foden og løber retur til sit hold. Dernæst fortsætter eleven med at løbe med uret rundt om figurbanen, indtil eleven kommer til det andet *danske* hold.
4. Alt imens skal det hold, eleven lige er løbet fra, hurtigst muligt finde et dansk ord, som begynder med H, f.eks. *hest*. Ordet oversættes til tysk, *Pferd*, og noteres både på dansk og tysk på holdets whiteboard.

DÄNEMARK GEGEN DEUTSCHLAND

5. Når eleven er fremme ved det andet *danske* hold, informerer eleven om at have slået bogstavet H, hvorefter det hold ligeledes skal notere bogstavet og finde et dansk ord med bogstavet H. Det kunne f.eks. være *hund*, som også oversættes til tysk og noteres på holdets whiteboard. Det må gerne være samme ord.
6. Eleven, der netop er ankommet til sit makkerhold, bliver på holdet, til det igen bliver elevens tur til at løbe. På den måde vil der være en fast rotation mellem eleverne på de to danske hold og de to tyske hold.
7. Det er først tilladt for næste elev på holdet at slå med terningen og løbe ind på banen, når:
 - Holdet enten er kommet på et dansk ord med den tyske oversættelse, eller hvis holdet har opgivet at finde på noget med bogstavet.
8. De tyske hold har samme opgave blot omvendt. De skal først finde et ord på tysk og derefter oversætte det til dansk osv.
9. Der må kun noteres et ord pr. bogstav for hvert af de fire hold, medmindre holdet har slået samme bogstav flere gange.
10. "Mark, Play & Learn"-logoet på bogstavterningerne fungerer som jokere, og der er frit valg af bogstav, når der landes på en joker.
11. Aktiviteten afsluttes, når en på forhånd aftalt tid er gået. Skal der findes en vinder, kunne det være det hold med flest korrekte tyske ord. Hvis et ord er stavet forkert, tæller det ikke med i den samlede stilling.
12. Når dysten er færdig, samles holdene, som hver præsenterer deres valg af ord.

Variationsmuligheder

- Hvis det bliver nødvendigt med en kontrolfunktion af, hvorvidt eleverne er inde på banen for at hente bogstavet eller ej, kan hvert hold få tildelt 10 ærteposer i en bestemt farve. For hver gang et hold skal hente et bogstav, skal eleven lægge en ærtepose ved siden af det bogstav, der hentes. I denne udgave kan der spilles, til et af holdene har brugt alle sine ærteposer.
- Eleverne skal løbe en hel omgang, hvis presset på holdene bliver for stort i forhold til at finde på ord og oversætte dem. Konsekvensen er, at de to *danske* og *tyske* hold ikke kommer til at arbejde sammen om at danne ord, og rotationen mellem eleverne forsvinder.
- Terningerne kan rotere efter f.eks. fem omgange mellem alle hold for at få forskellige bogstaver.
- Der kan være regler for, hvilke ord der skal hentes. F.eks. ord fra hverdagen. Eleverne skal i stedet finde på hele ord, hvor bogstavet blot behøver at indgå i ordet.

PINGVIN - GOLF

5.-6. KLASSETRIN

TYSK - FIGURBANEN

Læringsmål

Eleven kan stave og skrive forskellige ord og udtryk.
Eleven kan genkende ord fra eget sprog.
Eleven kan formulere sig mundtligt.

Materialer

- 6 x whiteboard m/pen
- 6 x ærteposer
- 6 x pingviner

Aktivitetens gang

1. Når aktiviteten sættes i gang, skal eleverne notere tre tyske ord, som starter med et af de bogstaver, som er i den figur de står i.
2. Når et hold har noteret tre tyske ord på sit whiteboard, skal de kaste deres *pingvin* ind i en ny figur tilsvarende den de står i (hhv. cirkel, trekant eller firkant). Det vil sige:
 - Holdet, der starter i cirklerne først, skal igennem alle tre cirkler, før de går videre til næste figur.
 - Holdet i trekantede skal igennem alle trekantede først.
 - Holdet, der starter i firkanterne, skal igennem alle firkanterne først.
3. Rækkefølgen går fra cirkler til trekantede og til firkanter (kan huskes på nul, tre og fire kanter).
4. Hver gang der skiftes figur, skal holdet kaste deres *pingvin* ind i den næste figur, de er på vej til. Hvis deres *pingvin* lander uden for figuren, der kastes efter, skal en ny elev fra holdet gøre et forsøg. Når de rammer ind i den figur, de sigter efter, løber de til den nye figur og begynder at finde på tre tyske ord med bogstaver, de finder i figuren.
5. Hvis pingvinen ikke rammer inden for de tre første kast, må holdene benytte deres ærtepose i stedet.
6. Det er et 'gentlemen'-spil, og derfor blokerer man ikke for et andet holds kast. Sker det alligevel, kan underviseren sende holdet en figur tilbage.
7. Holdene er færdige, når de har været igennem alle ni figurer på figurbanen.
8. Holdene mødes på midten af banen, hvor de fremlægger deres ord i plenum.

Organisering

- Eleverne inddelles i seks hold. Hvert hold får en pingvin, en ærtepose og et whiteboard.
- Holdene fordeler sig i hhv. to cirkler, to firkanter og to trekantede på figurbanen.

Variationsmuligheder

- Der kan arbejdes med alle tænkelige temaer, genrer, tekster, tysk grammatik mv.
- Det kan være danske ord, som findes ved hjælp af ordbøger og oversættes til tysk.
- Eleverne kan løbe på mange forskellige måder for at gøre det lidt sjovere og mere udfordrende (f.eks. krabbegang, baglæns, hoppe med samlede ben, på et ben, på holdet kan de hoppe over hinanden und so weiter).
- Holdet skal finde på tre ord med forskellige forbogstaver i den figur, de er placeret i, og efterfølgende sortere dem i ordklasser mv. Eleverne præsenterer deres resultater for klassen.
- Ordene kan noteres i en "klassens ordbog", som eleverne selv udarbejder.

BUCHSTABEN SUCHEN, WÖRTER SCHREIBEN

5.-6. KLASSETRIN

TYSK - FIGURBANEN

Læringsmål

Eleven kan skrive enkle ord og udtryk med forståelig intonation.

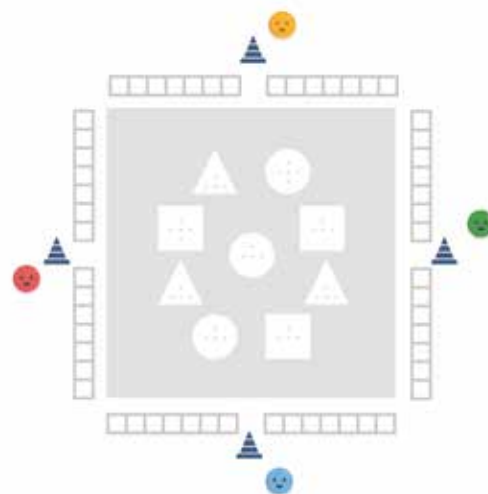
Eleven kan anvende korrekt ordstilling og formulere sig i sætninger.

Materialer

- 4 x kegler
- 4 x whiteboard m/pen

Aktivitetens gang

1. Underviseren sætter aktiviteten i gang ved at råbe 'buchstaben'.
2. Så snart aktiviteten sættes i gang, skal hver elev skynde sig ind på figurbanen for at erobre et bogstav. Et bogstav er erobret, når man står på bogstavet med en fod.
3. Når alle har fundet et bogstav, skal *hold-kaptajnen* løbe rundt blandt holdkammeraterne for at notere de bogstaver, de har erobret. Bogstaverne noteres øverst på holdets whiteboard, hvorefter eleverne går tilbage til den kegle, de startede ved.
4. Når alle er på plads, råber underviseren "*buchstaben*", og eleverne skal nu finde et nyt bogstav.
5. Når alle elever har et bogstav, indsamler *hold-kaptajnen* endnu en gang holdets erobrede bogstaver og noterer dem.
6. Samme fremgangsmåde fortsættes i et passende antal omgange, hvorefter alle hold går til deres kegler.
7. Her får de tre minutter til at notere så mange tyske ord som muligt med alle de bogstaver, de har erobret.
8. De ord, de forskellige hold har fundet på, kan evt. samles i en fælles ordbog, så alle elever får glæde af dem.

Organisering

- En kegle placeres på midten af hver af banens fire sider med ca. to meter til nærmeste figur.
- Eleverne inddeles i fire hold, som placeres ved hver deres kegle. Hvert hold får udleveret et whiteboard.
- Hvert hold udnævner en *hold-kaptajn*.

Variationsmuligheder

- Eleverne kan arbejde med forskellige ordgrupper såsom farver, natur, krop, mad, dyr, familie, højtider mv.
- Hvis der arbejdes med forskellige ordgrupper, kan de ord, der findes, kombineres med korte præsentationer på tysk f.eks. om farver i naturen, kropsdelenes funktioner, madens oprindelse, dyrets levemåde og lign. Evt. med støtte fra oplysninger hentet på internettet eller fra anden litteratur.
- Eleverne kan arbejde med de tre hjælpeverb *sein, haben og werden* i nutid eller med anden form for grammatisk fokus.
- Hvis højere intensitet ønskes, kan eleverne sættes til at løbestave deres fundne ord.
- Der kan skiftes holdkaptajn efter hver omgang, så alle elever på holdet får ansvar for at notere bogstaver på holdets whiteboard.

BUCHSTABEN VERFOLGEN

5.-7. KLASSETRIN

TYSK - FIGURBANEN

Læringsmål

Eleven kan stave og anvende korrekt grammatik.

Eleven kan bruge sproget og gennemføre korte dialoger.

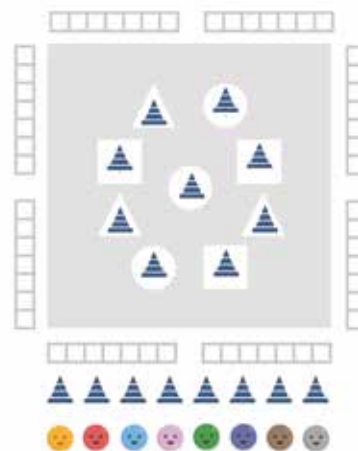
Eleven kan efterligne og gentage tyske ord og udtryk.

Materialer

- 17 x kegler
- 8 x whiteboard m/pen

Aktivitetens gang

1. Underviseren nævner en ordgruppe, som hvert hold skal finde fem ord fra. I dette eksempel arbejder vi med ordgruppen "Der Körper", hvor holdenes opgave er at finde fem tyske ord for fem forskellige kropsdele, f.eks. *Kopf, Beine, Knie, Rück und Hand*.
2. Efterhånden som holdene finder på et tysk ord for en kropsdel, skal de løbestave ordet, et bogstav ad gangen. Det foregår på følgende måde:
 - En elev fra holdet løber ind på banen, finder bogstavet K i *Kopf* og ser hvilket tal, der er en del af den figur, hvor bogstavet K er i.
 - Når eleven kommer tilbage til sit hold, noteres tallet 1 under bogstavet K.
 - Næste elev løber ind for at finde ud af, hvilket tal der er i samme figur som bogstavet O, og så fremdeles.
 - Der løbes, indtil de har løbestavet alle deres fem tyske ord og noteret de tal, der er i de pågældende figurer.
3. Det er op til det enkelte hold, om de vil finde alle deres tyske ord først, skrive dem på deres whiteboard og dernæst begynde at løbestave dem, eller om de finder på et ord ad gangen, løbestaver det og derefter finder på et nyt ord.
4. Aktiviteten slutter, når holdene har løbestavet alle deres fem ord og noteret et tal under hvert bogstav.
5. Holdene skal fremlægge deres resultater i plenum.

Organisering

- Otte kegler placeres ca. to meter fra banen med ca. to meter mellem hver.
- En kegle placeres oven på hver af de ni tal på figurbanen.
- Eleverne inddeles i otte hold, som placeres ved hver deres kegle.
- Hvert hold får udleveret et whiteboard.

Variationsmuligheder

- Underviseren nævner en række tyske ord, som hvert hold noterer under hinanden på deres whiteboard. Når aktiviteten sættes i gang, skal holdene finde på ord, der rimer med de tyske ord. Derefter løbestaver eleverne de ord, der rimer og finder de tal, som er i samme figur.
- Alternativt skal eleverne finde tallene for et ord ad gangen og et bogstav ad gangen samt i den rækkefølge, underviseren har nævnt dem.
- Der kan arbejdes med mange andre emner såsom tal, farver, dyr, familien, mit værelse mv.
- Der kan også arbejdes med verberne *sein, haben und werden* i sætningsdannelser.
- Ordene kan noteres i en "Klassens grammatikbog", som eleverne selv udarbejder.